

Sint Maarten

In deze tijd van het jaar trekt het leven in de natuur zich terug. De dieren hebben zich verscholen in hun holletjes. De trekvogels beginnen aan hun reis naar het zuiden. De bomen kleuren rood, bruin en geel. Sommigen zijn al kaal. Het wordt kouder. De zon komt later op en in de middag begint het steeds eerder te schemeren. De natuur toont zich op zijn aller ruwst, de mens trekt naar binnen in de warme omhulling van het huis en ontsteekt er het vuur en de lichten...

Op 11 november vieren we het feest van Sint Maarten. Sint Maarten is het eerste feest dat in het teken staat van het licht, maar ook van goedheid, delen en schenken.

Volgens de legende schonk ridder Martinus de helft van zijn warme mantel aan een arme bedelaar (verderop kun je de legende in meer detail lezen). Sint Maarten kan symbool staan voor ons "betere" ik. Hij snijdt zijn mantel in tweeën en deelt hem met de bedelaar. Maar waarom gaf Martinus niet zijn hele mantel? Een mantel was een rijk bezit, waar je een half leven mee deed en die ook nog eens als deken diende. Er schuilt een diepere betekenis in het schenken van de halve mantel. Het Sint Maartensfeest gaat namelijk over delen. Martinus was een verstandig man, hij deelde de mantel, maar hij hield ook nog wat voor zichzelf.

Als bedelaar krijg je een halve mantel, die van buitenaf naar je toe kan komen, de andere helft zul je zelf door eigen innerlijke activiteit moeten laten ontstaan. Een ander kan jou niet geheel omhullen, je zult er zelf ook aan moeten bijdragen. Anderzijds moet de schenker niet onverstandig zijn. Het is goed te delen, maar niet zo, dat je zelf bevriest. Roofbouw op jezelf plegen door jezelf helemaal weg te schenken maakt je uiteindelijk tot een bedelaar.

Sint Maarten is het laatste oogstfeest en tevens het eerste lichtfeest. De lichtperiode van 11 november tot aan Maria Lichtmis op 2 februari omspant precies het kerstfeest. Vandaar ook dat de kinderen voor het eerst met een lichtje lopen. En niet zomaar een lichtje, maar een lichtje dat is ontstoken in iets wat uit de aarde (de duisternis) komt.

In de dagen voor het feest worden er pompoenen, één van de laatste vruchten van de oogst, uitgehold en versierd. Behoedzaam dragen de kinderen op het feest hun lantaarn voor zich uit. De uitgeholde pompoenen worden van binnenuit verlicht door een vonk van vuur om ons mensen warmte en licht te brengen.

Zo vieren we Sint Maarten bij ons op school...

De week voor Sint Maarten, van woensdag 6 t/m vrijdag 8 november om 8.30 uur en van 13.00 uur tot 13.30 uur, kunnen de kinderen en ouders op school een kleine pompoen voor €3,00 en een middelgrote pompoen voor €3,50 aanschaffen. De kleine pompoenen zijn bedoeld voor de kleuters en klassen 1, 2 en 3. De middelgrote pompoenen zijn bedoeld voor klassen 4, 5 en 6. Dit zijn biologisch-dynamische pompoenen waarvan het vruchtvlees gebruikt kan worden in de soep. De 6e klas verzorgt deze pompoenverkoop en kan daarmee 1 euro per pompoen verdienen voor hun schoolkamp. Er zal een geïmproviseerd kraampje zijn bij de speelgoedschuur. Het is voor de kleuters, eerste-, tweede- en derdeklassers zinnig om een kleine pompoen te kiezen. Wees er snel bij, want de pompoenverkoop sluit in de ochtend om 8.30 uur, zodat we met z'n allen op het plein kunnen zingen.

De volgende dag is er om 13.00 uur op het schoolplein een pompoenverkoop, georganiseerd door klas 6.

Van dinsdag 5 november t/m vrijdag 8 november zingen we om 8.25 uur liedjes met alle kinderen en ouders op het schoolplein.

Kleuterklassen:

WERKOCHTEND

Op **vrijdag 8 november** mogen ouders samen met hun kind een pompoen uithollen en versieren in de klas. De ouders blijven na het ochtendbegin in de klas en werken daar een klein uurtje aan de pompoen. Uit de wand van het lantarentje worden figuurtjes gesneden zodat het lichtje naar buiten kan stralen (zie werkbeschrijving verderop).

Tijdens het feest van Sint Maarten zijn de school en de klas zoveel mogelijk verduisterd. De kleuters lopen zingend met hun lichtje door de school.

De ouders zijn welkom om te komen kijken naar de optocht en mogen op **maandag 11 november 2024** na het wegbrengen dus nog blijven tot ca 9.15 uur. De kinderen besluiten hun tocht in de eigen klas met een sterrenkoekje. Aan het einde van de dag kijken de kinderen naar een poppenspel dat door de juffen wordt gespeeld.

BELANGRIJK: Voor de veiligheid willen we dat kinderen met lang haar op deze dag hun haar vast hebben in bijvoorbeeld een vlecht of een staart.

Onderbouw:

Maandagochtend 11 november beginnen we de dag met alle klassen in de zaal om St. Maarten liedjes te zingen en te luisteren naar een verhaal. Daarna gaan we de pompoen uithollen en wordt er per klas pompoensoep gemaakt. De klassen 5 en 6 helpen in klas 1 en 2 met het uithollen en versieren van de pompoenen. Klas 3 en 4 kunnen zelf hun pompoen uithollen en versieren.

Met de pompoenlampionnen gaan de klassen 1 t/m 4 later op de ochtend lopend naar een zorginstelling. Daar zullen ze in groepjes hun Sint Maartenliedjes ten gehore brengen.

Let op! Deze dag zijn alle leerlingen van klas 1, 2 en 3 om 13.00 uur uit. Klassen 4, 5 en 6 hebben gewoon tot 14.50 uur school.

Wat hebben we voor deze dagen nodig?

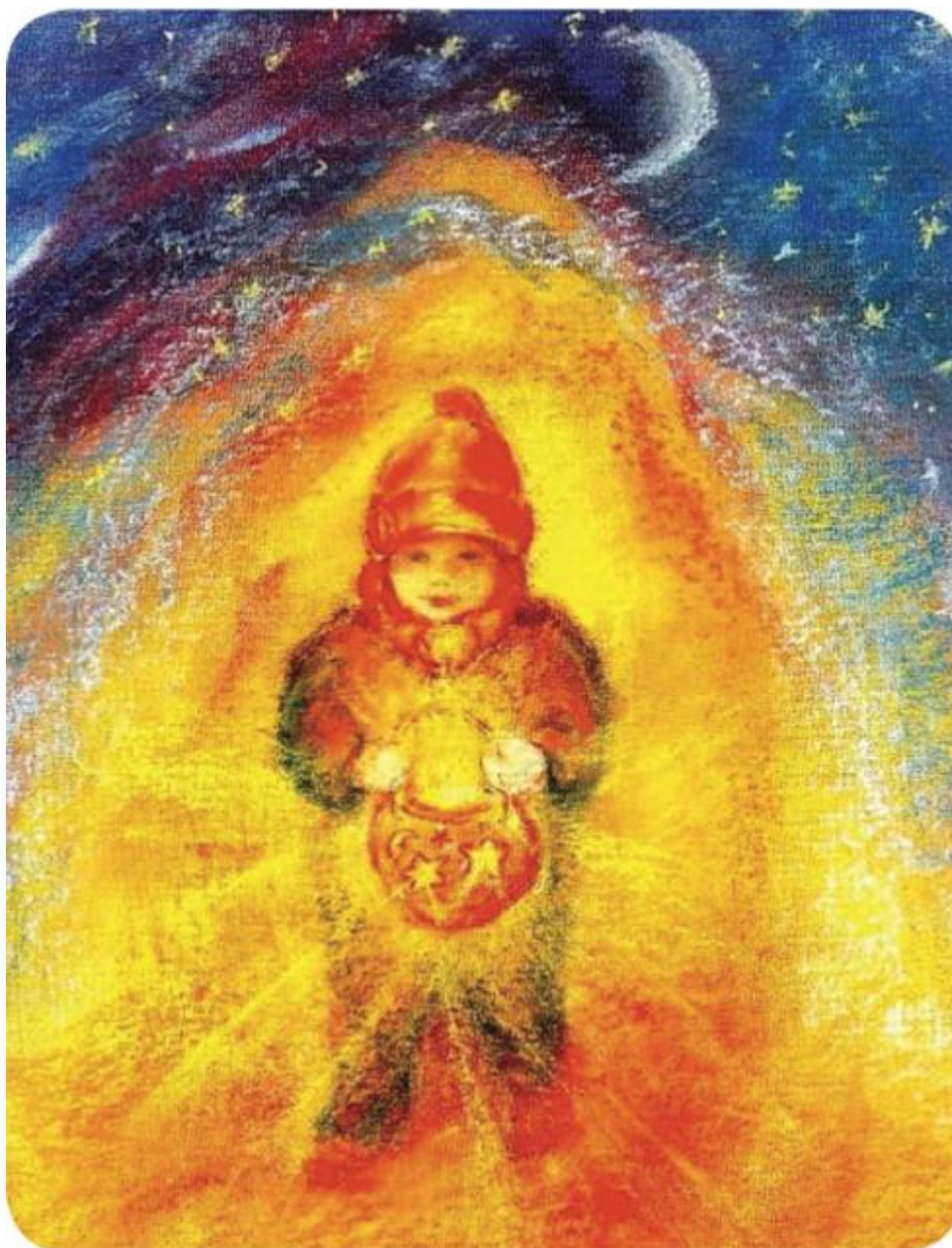
Maandag 11 november nemen alle kinderen mee naar school (noteer de naam van uw kind erop):

- Iets om uit te hollen en te versieren (gutsmesjes, meloenschepje, mesje, appelboor)
- Soepkommetje
- Soeplepel
- Theedoek

Maandag 11 november nemen alle kinderen van de klassen 1 t/m 6 een pompoen mee naar school!

BELANGRIJK: Voor de veiligheid willen we dat kinderen met lang haar op deze dag hun haar vast hebben in bijvoorbeeld een vlecht of een staart.

Sint Maarten pompoen versieren

De binnenkant:

Snijd van de bovenkant van de pompoen een 'dekseltje' van zo'n 4 tot 6 cm vanaf de steel. Hol vervolgens de pompoen uit door een lepel in de pompoen te steken en alle pitjes en het vruchtvlees eruit te scheppen. Daarna schraap je nog een flink stuk van de wanden van de pompoen zodat deze ietsje dunner en transparanter wordt. De wanden moeten ongeveer 1 cm dik blijven zodat ze niet te breekbaar worden. De bodem maak je vlak; met een uitholling voor het waxinelichtje.

De buitenkant:

Snijd met een scherp mesje of een gutsje voorzichtig figuren in de pompoen zonder door de wanden heen te steken. De pompoen blijft dus dicht maar door de figuurtjes straalt straks een mooi lichtje; de figuurtjes worden er a.h.w. 'afgeschild'.

Er zal in de Sint Maartenstijd een voorbeeld-pompoen in de klas staan ter inspiratie.

Belangrijk: het is niet de bedoeling dat de pompoenen op een Halloweenachtige manier worden versierd - wij vieren immers het Sint Maartensfeest. Symbolen die vaak worden gebruikt zijn de zon, de maan en sterren.

Tip: Begin de avond voor dat je op school komt met versieren en uithollen en niet eerder. Bewaar de pompoen op een koele plek, bijvoorbeeld in de koelkast, dan blijft hij mooi stevig. Je kunt hem ook in een laagje koud water leggen zodat hij niet uitdroogt.

ACHTERGROND

De legende van Sint Maarten

Martinus werd geboren in Sabria (Hongarije) in het jaar 316. Hij was de zoon van een aldaar gevestigde Romeinse magistraat. Op 15-jarige leeftijd nam Martinus dienst in het Romeinse leger en werd geplaatst bij de ruitery in Gallië (Frankrijk). Opmerkelijk en uitzonderlijk voor die tijd was de hoge functie (officier) die Martinus bekleedde in het leger en het respect waarmee hij zijn "ondergeschikten" behandelde.

Op een dag omstreeks het jaar 334 moest Martinus met zijn legeronderdeel een zware tocht ondernemen. Het was een koude winteravond en de troep Romeinse soldaten wilden voor het vallen van de nacht binnen de muren van de stad zijn. Alle mannen, behalve Martinus zetten er flink de vaart in. Martinus reed rustig verder, hij wilde zijn paard sparen. Het weer werd steeds slechter en Martinus kwam in een sneeuwstorm terecht. Toen Martinus eindelijk bij de stadspoort van de stad Amiens aankwam, trof hij een man aan in lompen gehuld en bevend van de kou. Martinus hield zijn paard in. Hij had geen geld bij zich, maar de ellende van de verkleumde bedelaar trof hem diep. Wat kon hij de man geven in plaats van geld? Ineens wist Martinus wat hij moest doen. Hij trok zijn zwaard, greep zijn warme ruime mantel en sneed deze in tweeën. Een helft gaf hij aan de man, de andere helft hield hij voor zichzelf.

Die nacht verscheen in een droom Christus aan het bed van Martinus.

Hij droeg het afgesneden stuk van de mantel om zijn schouders en sprak tot de engelen: "Ziet, Martinus die nog niet gedoopt is, heeft mij met een kleed omhuld." Onder de indruk van dit visioen liet Martinus zich kort daarna dopen en besloot zijn leven anders in te gaan richten. Hij verliet het leger en koos de heilige Hilarius, bisschop van Poitiers, als leermeester.

Nadat Martinus zijn eerste arbeid als priester had verricht in zijn geboortestreek vestigde hij zich in 360 als kluizenaar ten zuiden van de stad Poitiers. Hij kreeg veel volgelingen, zodat hier in 361 het eerste klooster op Franse bodem werd gesticht. In 371 werd Martinus door het volk tot bisschop van Tours gekozen. Omstreeks 375 stichtte Martinus een klooster in Tours en werkte hij samen met zijn kloosterlingen aan het verkondigen van het Christendom in Frankrijk, waarna hij op 8 november 397 overleed. Op 11 november vieren we het feest van Sint Maarten. Het is de dag waarop Martinus, de bisschop van Tours in 397 werd bijgezet na zijn overlijden op 8 november.